

Бранислав Нушич

Къщи, които ще се срутят

Кметът на Белградската община назначи и мен веднъж в комисия, която бе натоварена със задачата да прегледа всички белградски къщи и да даде доклад на общинския съвет, кои къщи подлежат на събаряне, та колкото е възможно по-скоро да се срутят.

Тази комисия избра мен за председател. Аз много старателно се захех с изследването, за кои къщи съществува опасност да паднат и предадох на кмета един обширен доклад. Тук ще отпечатам само извадки от този доклад.

№ 1 – Мъжът на 54, жената на 27 години. Той постоянно пие минерална вода, обича да яде юфка със сирене, чете даже и обявленията по вестниците и мирише цял на спирт и камфор.

Тя е много „държелива“, обича да чете модни журнали, много обича „айс кафе“, има своя жур, ходи на фризьорка, а нейната горнична мирише на рози.

Ето тая къща ще се срути – и тя е № 1.

№ 2 – Той е млад, а тя – и млада и хубава. Той е добър чиновник, всички го хвалят, но не авансира. Или няма късмет, или няма приятели. Той не се сърди на това, чака търпеливо да си спомнят за него, но, колкото той е по-търпелив, толкова тя е по-нетърпелива. Тя иска той да авансира колкото е възможно това по-бързо.

– Трябва да им кажеш, трябва да им креснеш в очите. – казва му тя.

– Това нищо не помага – оправдава се той.

– Как не помага! Не знаеш ти, но ако ти не искаш, аз ще го направя. Аз ще им кажа всичко. Ще отида до Министъра, до Началника и до всички под ред. И вижте я, тя е тръгнала вече по канцелариите, ходи от министерство на министерство, от канцелария на канцелария, от чиновник на чиновник. Ето я в коридора на Народното събрание, ето я вече цели дни в чакалните, тя работи с ръце и крака за своя мъж.

И тази къща ще се срути.

№ 3 – И той и тя са млади. Женили са се по любов. По-късно тая любов им е дотегнала малко. Той е постоянно в кръчмата, нощем рядко се връща в къщи. Не идва на обяд, не идва на вечеря. Даже и ако изведе някъде жена си, той помолва някой приятел да я забавлява.

По цял ден е сама, чете нещо или се разхожда по Калемегдан, едва се намира някой от нейните познати да поговори с нея две думи. След това тя слуша за него разни работи. Че купил, както казват, на някоя си копринена рокля, че бил при иди кого си, а тя постоянно сама.

А самотата е скучна и за калугера.

Ето – и тая къща ще се срути.

№ 4 – Той е почтен и работлив, известен и почитан. И тя самата го е почитала, когато се е омъжила за него. Но той се е увлякъл много в своята работа, забил нос в книгите си и, или пише, или ходи по конференции и си спомня за жена си, само, когато трябва да се сгрее тухла и да се сложи на корема му, или когато трябва да се стопли вода, за да си изреже мазолите.

Тя просто не знае, кога е по-добре за нея, дали когато е къщи, или когато не е. Когато не е къщи, тя е отчаяна и не знае с кого да поговори. А когато е в къщи, той е нервен, омърлушен, свадлив и гледа само своята работа, а за нея – дори не знае, че съществува. Тя ще трябва да потърси един ден за себе си удовлетворение. Тя ще трябва да поразговоря, ще трябва да се постарае, някой да се погрижи за нея.

Ето – и тази къща ще се срути.

№ 5 – Тя е весела и жива, а той има малка заплата. Тя има връзки с хората, а той има малка заплата. На нея е нужно да бъде хубаво облечена, а той има малка заплата. Тя е длъжна да ходи на забави, и на концерти и на театър, а той има малка заплата. На нея е нужно да ходи лятно време на курорт, понеже е „нервна“, а той има малка заплата.

Ето – и тази къща ще се срути.

И тъй нататък и тъй нататък, това е само един откъслек, а в моя доклад е дадено, че за 2799 къщи има опасност да се срутят.

И представете си, толкова мой труд и всичко напразно! Господин Кметът е захвърлил моя доклад в архивата. Той казва, че не съм го бил разбрал. По мнението на Господин Кмета, съществува опасност да се срутят онези къщи, чиито стени са пропукани и основите разклатени.

Аз все пак държа на своето, че съм разбрал много добре г. Кмета и че съм открил, кои къщи са застрашени от опасността да паднат.

КРАЙ

© Бранислав Нушич

Бранислав Нушић

Източник: Неизвестен

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3826>]